

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: נִצְבִים-וַיִּלֶךְ לְרִפּוּאָה שְׁלִימָה שֶׁל: אֹרֵיָה בַת אֹדְלָיָה ❗❗ **כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 18:11**

עֲרַשׁ"ק כִּד' אֱלוֹל תִּשְׁע"ד (19.9.14) "אֵל נָא רַפָּא נָא לָהּ" יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 19:17-19:53

הַפְּטָרָה: "שׁוֹשׁ אֲשִׁישׁ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

בְּנֵי צִיּוֹן

"וְעַתָּה כָּתְבוּ לָכֶם אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת... לְמַעַן תִּהְיֶה לִי הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְעֵד בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל"

פַּעַם נִמְצָא סֵפֶר תּוֹרָה מוֹשְׁלָךְ כְּדִמְנָן (=כְּפִסְסוֹלֵת) עַל-פְּנֵי הַשְּׂדֵה בְּבִזְיוֹן נוֹרָא. וְלֹא יָדְעוּ מָה לַעֲשׂוֹת בְּסִפֵּר, שֶׁהָרִי, אִם גּוֹי אוֹ מִיָּן (=כּוֹפֵר) כָּתַב אֶת הַסֵּפֶר – דִּינוֹ שֶׁל הַסֵּפֶר שִׁיגְגוּ אוֹ יִשְׁרָף (כְּמוֹכָא בְּשׁו"ע יו"ד, רפ"א). וְהִבִּיאוּ אֶת הַשְּׂאֵלָה הַזֹּאת לְפָנֵי הַגָּאוֹן רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֵר זִיע"א.

וְהַשִּׁיב הַגָּאוֹן בְּחֹכְמָתוֹ הַרְבֵּה, וְעָנָה לָהֶם: הִנֵּה, יָדוּעַ, כִּי מִנְהַג יִשְׂרָאֵל – תּוֹרָה הוּא, שְׁבַעַת הַכְּנִסַת סֵפֶר הַתּוֹרָה, בְּכַתִּיבַת הָאוֹתִיּוֹת בְּשׁוֹרֹת הָאֲחֵרוֹנוֹת (בְּפְרָשַׁת "וְזֹאת הַבְּרָכָה"), רַבִּים מִיִּשְׂרָאֵל מִשְׁתַּדְּלִים לְזַכּוֹת לְכַתּוֹב אוֹת בַּתּוֹרָה, לְפִי הָאוֹת הָרִאשׁוֹנָה שֶׁל שָׁמַם, כְּדֵי לְהַשְׁתַּתֵּף בְּמִצְוֹת כְּתִיבַת סֵפֶר תּוֹרָה בְּיִשְׂרָאֵל. וְהִנֵּה, מֵאַחַר וְאוֹתִיּוֹת אֵלוֹ נִכְתְּבוּ בַּתּוֹרָה מִהַרְבֵּה בְּנֵי אָדָם, בְּוִדְאֵי שְׂאִין הֵן דּוֹמוֹת זֶה לְזֶה.

וְעַל-כֵּן, אָמַר לָהֶם רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֵר, יֵשׁ לְהַתְּבוּנָן בְּסֵפֶר תּוֹרָה שְׁנִמְצָא, וְלְבַדּוֹק אֶת הָאוֹתִיּוֹת בְּשׁוֹרֹת הָאֲחֵרוֹנוֹת. אִם אֵין הָאוֹתִיּוֹת דּוֹמוֹת זֶה לְזֶה מִחֻמַּת הַמִּנְהַג הַנִּלְל, סִימָן שִׁיִּשְׂרָאֵל כָּתְבוּ אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה, וְכָשֶׁר הוּא. אוּלָם אִם הֵן דּוֹמוֹת זֶה לְזֶה, כְּמוֹ בְּכָל הַסֵּפֶר, אֲזִי יֵשׁ לְחַשׁוֹשׁ שְׁגוּי אוֹ מִיָּן כָּתַב סֵפֶר תּוֹרָה זֶה, וְצָרִיךְ לְגַנוֹז אֶת הַסֵּפֶר. וּבִאֲמַת כֶּךָ עָשׂוּ.

וְהִנֵּה הִרָה"ק רַבִּי מְרֹדְכֵי שְׁלֵמָה מְבוֹיָאן זִיע"א נָתַן רְמִזׁ נְחֻמָּד לְמַעֲשֵׂה זֶה עַל-פִּי הַכְּתוּב בְּפְרָשָׁה: "וְעַתָּה כָּתְבוּ לָכֶם אֶת הַשִּׁירָה (=הַתּוֹרָה) הַזֹּאת". דְּהֵינּוּ, צְרִיכִים יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁתַּדֵּל לְזַכּוֹת בְּמִצְוֹת כְּתִיבַת הָאוֹתִיּוֹת בְּהַכְּנִסַת סֵפֶר תּוֹרָה, "לְמַעַן תִּהְיֶה לִי הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְעֵד בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל". דְּהֵינּוּ שְׁעַל-יָדֵי כֶּךָ הָאוֹתִיּוֹת בַּ"שִּׁירָה הַזֹּאת" (=בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה) בְּשׁוֹרֹת הָאֲחֵרוֹנוֹת יֵהִיוּ כְּתוּבִים מִהַרְבֵּה בְּנֵי אָדָם וּמִמִּילָא לֹא יֵהִיוּ דּוֹמוֹת זֶה לְזֶה, וְאֲזִי יֵהִיוּ "לְעֵד בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל" – יֵהִי סִימָן לְעֵד שֶׁהַסֵּפֶר נִכְתָּב בְּכַשְׁרוּת עַל-יָדֵי יִשְׂרָאֵל...

"פְּדָה עַמְךָ מֵעַזִּים. צֹאנְךָ מִיַּד גּוֹזְזִים"

עַל הַכְּתוּב בְּפִיּוּט שְׂאֵנוּ אוֹמְרִים בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת (מִנְהַג אֲשַׁכְּנֹז), "פְּדָה עַמְךָ מֵעַזִּים, צֹאנְךָ מִיַּד גּוֹזְזִים", אוֹמֵר הַ"יְעֲרוֹת הַדְּבָשׁ", שְׁקִיּוֹם **כּוֹחוֹת הַטּוֹמְאָה** הוּא רַק עַל-יָדֵי שְׁהֵם יוֹנְקִים שְׁפַע מִצַּד הַקְּדוּשָׁה. שְׁכֵן, אִם לֹא יֵהִי לָהֶם (=לְכּוֹחוֹת הַטּוֹמְאָה) שְׁפַע וּכְחַ מִצַּד הַקְּדוּשָׁה, הָרִי הֵם מִתְּבַטְּלִים כְּפִגְרִים מֵתִים, וְעוֹבְרִים מִן הָעוֹלָם. וְלִכֵּן כּוֹחוֹת הַסֵּטְרָא אַחְרָא מִחֻפְשִׁים מְקוֹר שְׁפַע שֶׁל קְדוּשָׁה, כְּדֵי לִינּוֹק וּלְהַתְּקִים בְּעוֹלָם הַזֶּה. שְׁפַע כְּזֶה מוֹצָאִים הֵם אֲצֵל הַרְשָׁע, שְׁלִבְטָח עוֹשֶׂה קִצַּת מִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים. וּמִמֵּנּוּ, מֵאוֹתוֹ רְשָׁע, יוֹנְקִים **כּוֹחוֹת הַטּוֹמְאָה** קְדוּשָׁה כְּדֵי לְהַחִיּוֹת אֶת נַפְשָׁם.

אוּלָם, כְּאֲשֶׁר נִגְמַר שְׁפַע הַקְּדוּשָׁה בְּאוֹתוֹ רְשָׁע, הֵם מְכַנְּסִים לְאוֹתוֹ רְשָׁע הַרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה, כְּדֵי שִׁיחֲזוֹר בְּתְּשׁוּבָה, וְיִקְוֶה תּוֹרָה וּמִצְוֹת. וְכָל זֹאת, כְּדֵי שְׁלֹאחַר מִכֵּן, כְּאֲשֶׁר אוֹתוֹ רְשָׁע שׁוֹב מִתְּמַלְא קִצַּת בְּקְדוּשָׁה, הִנֵּה הֵם שׁוֹב "מִתְּלַבְּשִׁים" עָלָיו, וְיוֹנְקִים מִמֵּנּוּ אֶת הַקְּדוּשָׁה עַד תּוֹם, וְחוֹזֵר חֲלִילָה...

וּכְפִי דְּבָרֵי הַקְּדוּשִׁים: "כְּאֲשֶׁר דְּרָשְׁתִּי... עַל זֶה הַחֲרוֹז בְּפִיּוּט אֲדִיר אִיוֹם וְנוֹרָא ("פְּדָה עַמְךָ מֵעַזִּים, צֹאנְךָ מִיַּד גּוֹזְזִים")... (הִנֵּה) לְפַעֲמִים אָנוּ רוֹאִים אָדָם רְשָׁע שֹׁחֵר בְּתְּשׁוּבָה, יוֹשֵׁב בְּצוּם וּבְכִכִּי, מִתְּפַלֵּשׁ בְּעַפְרָא וְכַהֲנָה... וְכֹאֲשֶׁר יַעֲבְרוּ יָמִים אַחֲרֵיהֶם, הִנֵּה הוּא חוֹזֵר לְסוּרוֹ בְּמַעֲשִׂים מְקוּלְקָלִים, וְנִשְׁכַּח יְמֵי הַשְּׁבַע מִפְּנֵי הַרְעֵב".

(וְצָרִיךְ לְהִבִּין עֲנִין זֶה. שְׁכֵן, אֵיךְ אָדָם שֹׁחֵר בְּתְּשׁוּבָה, צָם, מִתְּעַנֶּה וּמִתְּפַלֵּשׁ בְּכִכִּי בְּעַפְרָא, שׁוֹב חוֹזֵר לְסוּרוֹ לְמַעֲשֵׂי הַרְעִים?)

וְעַל-כֵּךְ מְשִׁיב ("יְעֲרוֹת הַדְּבָשׁ"): "הַסִּיבָה לָזֶה הִיא, שְׁכֵמוֹ צֹאן, שְׁמִבְקָשִׁים לְגוֹזוֹ (=לְגוֹזוֹ אֶת הַצֹּמֵר שְׁלוֹ), וּבְצִמְרוֹ יַעֲשׂוּ כָל חֻפְזִי, (הִנֵּה, אֲדוּנֵי הַצֹּאן) יִתְּנוּ לוֹ לְאֶכּוֹל מִלַּח וְכֹדוּמָה, הַמְּגַדֵּל (אֶת) הַצֹּמֵר מְאֹד. וְכֹאֲשֶׁר יִגְדֵּל הַצֹּמֵר – יִגְזוּזוּ (אוֹתוֹ) מֵעָלָיו וְיִתְּפָרְנְסוּ מִמֵּנּוּ). כֶּךָ הַסֵּטְרָא אַחְרָא יוֹנְקִים מִן יִשְׂרָאֵל הָעוֹבֵר (עֲבִירוֹת) שְׁפַעַת קְדוּשָׁה אֲשֶׁר

בו... להם למחיה. ולכן (כתוב בתהילים יב, ט) 'סביב רשעים יתהלכון' (כלומר, **שכוחות הטומאה** סובבים את הרשעים, כדי לינוק מהם מקצת המצוות שהם עושים). אך כאשר הם (=הסטרא אחרא/כוחות הטומאה) יונקים (מאותו רשע), וכבר נפשו יבשה, ואין לחלוחית **קדושה** עוד בה, (דהיננו לאחר שכבר ינקו ממנו את כל מעט המצוות שעשה)... מה הם עושים?

נותנים ללבם לשוב אל ה' ולעשות טוב (=לחזור בתשובה), עד אשר ידושן נפשו מטוב ה', כפי עבודתו במצוות ה', ויהיה מלא טוב בברכת ה'. ואז כאשר רואים (ש)וישמך ישורון, ונפשו מלא טוב, אזי ימנעו אותו מלילך במצוות ה' כפעם בפעם, ויונקים ממנו כל שפעת **קדושה**... וזוהי הבקשה הנ"ל: ("פדה עמך מעזים. צאנך מיד גוזזים"), שה' יציל אותנו (מכוחות **הסטרא אחרא**). ולכך אמר 'צאנך מיד גוזזים', (כדי) שלא יקרה לנו כנ"ל (חלילה)!. ולכן אומר ה' יערות הדבש": "צריך גדרים ושמירות רבות, הן במידות והן במעשים, שבל ישוב (האדם) לכסלה, חס ושלום. (ו)אדרבה, (צריך כל איש ישראל) להוסיף אומץ בכל יום בתורה ומדע וביראה... (ו)העיקר (הוא) בתורה ובתפילה, כי הם המישרים לאדם בכל מעשהו".

"אז ימלא שחוק פיננו ולשונונו רנה" ראשי תיבות "שופר"

על התקיעות בשופר אומר ה' כסא רחמים": מפני מה תוקעים תשר"ת? אלא תשר"ת הוא מלשון תשורה שמביאים למלך, כדי לפייסו.

וצריך לדעת, שהמלאך הממונה על ה'תקיעה" נקרא פסת"ם (גמטריה של "תקיעה" עם הכולל והאותיות). והמלאך הממונה על ה'שברים" נקרא שר יהוא"ל (גמטריה "שברים"). והמלאך הממונה על ה'תרועה" נקרא שמיאל"ל (גמטריה "תרועה"). והמלאך הממונה על כל אלה נקרא אנקת"ם (גמטריה "שופר"), והוא עומד לפני כסא הכבוד, כדי להביא את קולות השופר לפניו יתברך. וזהו שכתוב: "שאו שערים ראשיכם ושאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד" – ראשי תיבות "שופר" – לרמוז לנו, שבזכות קולות השופר יבוא "מלך הכבוד" – יבוא מלך היושב על כסא הכבוד, כדי להציל את בניו, ישראל, מפני **המשטינים והמקטרגים** הסובבים אותנו ביום הדין, בראש השנה.

ומוסיף ה' כסא רחמים", שצריך מאד להיזהר, שלא יהיה חלילה בבית הכנסת קנאה, שנאה ותחרות, אלא צריך כל אחד להסיר מתוכו קנאה ושנאה לזולת, ועל-כך אנו מברכים לפני תקיעת השופר: "ברוך אתה ה'... אשר קדשנו במצותיו וצונו לשמוע קול שופר". הנה, "לשמוע קול שופר", ראשי תיבות "לקש", שזה להרחיק קנאה **שנאה**. (ויש להוסיף, ש"לשמוע קול שופר" אותיות "שקל", לומר לך – מה מחצית השקל בא "לכפר על נפשתיכם" – אף השופר מכפר וממתיק את הדינים).

ויאהב כל אחד זה את זה בלבב שלם ובנפש חפצה, ושיהיה תוכו כבדו, ולא אחד בפה ואחד בלב. ואם יעשו ישראל כל אלו, יהיו ראשי התיבות של שופר "אז ימלא שחוק פיננו ולשונונו רנה" – שזה נאמר על הגאולה העתידה, שאז ישמע קול שופרו של משיח צדקנו, ויבוא ויגאלנו, במהרה בימינו, אמן.

"ואנכי הסתר אסתיר פני"

פעם התפרץ לחדרו של רבי ברוכ"ל (נכדו של הבעש"ט) אחד מנכדיו הקטנים, כשהוא ממרר בבכי עז. החליק רבי ברוכ"ל את שתי ידיו על ראשו הקט של נכדו, ושאל אותו בנימה של התרפקות: 'למה תבכה בני?' 'שחקתי במחבואים עם כמה חברים' – השיב הילד המתפח – 'ולפי כללי המשחק התחבאתי במקום אחד, וחברי היו צריכים לחפש אותי. והנה חלפה שעה ארוכה, שבה אני עדין שוהה במחבוא, ואף אחד אינו מחפש אותי!' רבי ברוכ"ל הרגיע את נכדו במלים חמות, ולאחר שיצא הנכד מחדרו, קרא בהתרגשות: אף הקב"ה, כפיכול, בוכה במסתרים, ומצר על-כך שאין מחפשים אותו, ככתוב: "ואנכי הסתר אסתיר פני". הוא, כפיכול, מסתתר מפנינו, כדי שנחפש אותו, ונרים את עצמנו משפל הגשמיות, שבה אנו שרויים כל הימים. ועלינו מוטלת החובה שלא להתיאש מלחפש את הבורא, גם בזמן של "הסתרת פנים" – עד שנמצא אותו, כמו שנאמר (דברים ד, כט): "ובקשתם משם את ה' אלהיך ומצאת, כי תדרשנו בכל לבבך ובכל נפשך..."

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: נְצַבִּים-וַיִּלֶךְ לְרִפּוּאָה שְׁלִימָה שֶׁל: אֹרְיָה בֵּת אֹדְלָיָה 🕯️🕯️ **כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 18:11**

עֲרַשׁ"ק כִּד' אֱלוֹל תִּשְׁע"ד (19.9.14) "אֵל נָא רַפָּא נָא לָהּ" יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 19:17-19:53

הַפְּטָרָה: "שׁוֹשׁ אֲשִׁישׁ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וַיְהִי בַּהַיּוֹת יְהוֹשֻׁעַ בִּירְחוֹ וַיֵּשָׂא עֵינָיו וַיִּרְא וְהִנֵּה אִישׁ עֹמֵד לְנַגְדוֹ וְחָרְבוֹ שְׁלוּפָה בְּיָדוֹ וַיִּלֶךְ יְהוֹשֻׁעַ אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ הֲלָנוּ אַתָּה אִם לְצָרֵינוּ. וַיֹּאמֶר לֹא כִי אֲנִי שָׂר צָבָא ה' עִתָּה בְּאַתִּי"

על הפתוב בספר יהושע, על המלאך העומד לפני יהושע "וְחָרְבוֹ שְׁלוּפָה בְּיָדוֹ", שואלים חז"ל: מדוע בא המלאך עם חרב שלופה ליהושע, ולמה בא?

מסבירה הגמרא ענין זה (מגילה ג), שהמלאך האשים את ישראל בשני דברים: א. על שבטלו אתמול את קרבן התמיד של בין הערבבים. ב. על שעשה, בלילה, הם אינם עוסקים בדברי תורה. שהרי, אין הם נלחמים בלילה. לכן שאל יהושע את המלאך: על איזה משני אלה באת? ענה לו המלאך: "עִתָּה בְּאַתִּי" – על העון של עכשיו באתי – על ביטול תורה (ולא על עון אתמול, שבטלתם קרבן תמיד).

ותמהו שם חז"ל על-כך. שפן, מנין למדה הגמרא על משא ומתן זה מהכתוב בפסוקים? והסבירו "התוספות", שהתיבה "הלנו" היא רמז לפסוק "תורה צוה לנו משה". ולכן, כאשר שאל יהושע את המלאך, האם באת "לנו" – האם באת על ביטול תורה, ש"משה צוה לנו"? או שבאת "לצרינו"? או שבאת על שלא הקרבנו קרבן תמיד שמציל אותנו מצרינו.

ועל-כך ענה המלאך "עִתָּה בְּאַתִּי" – על ביטול תורה, שגרמו בכתוב "ועתה כתבו לכם את השירה הזאת". (עד כאן דברי "התוספות").

ושאל הפוניבו רב זיע"א: מדוע רמז המלאך ליהושע, שישראל חטאו בעון תלמוד תורה דוקא על-ידי הכתוב "ועתה כתבו לכם את השירה (=התורה) הזאת?"

ותרץ תירוץ נפלא לכך ואמר, שהמלאך ענה ליהושע כך: דע לך, שלא רק שבאתי לרמוז לכם על ביטול תורה, אלא באתי לרמוז לכם, איך הגעתם לכך? להסתכל על התורה כעל "ציווי" ("תורה צוה לנו משה"). שפן, אם הייתם מסתכלים על התורה כמו "שירה", כמו שכתוב: "ועתה כתבו לכם את השירה (=התורה) הזאת" – כשזוה שירה וענג לא מתבטלים מן התורה! שהרי זה כיה עצום!

"חזקו ואמצו... כי ה' אלהיך הוא ההלך עמך לא ירפך ולא יעזבך"

בספר "אביהם של ישראל" מובא סיפור על ביקור חולים שערך הרה"ג מרדכי אליהו זצ"ל בבית החולים "הדסה". וכך מספרת בעלת המעשה: "בזמן שאמי הייתה מאושפזת בטיפול נמרץ נשימתי בבית החולים "הדסה", שכב במטה ממולה בחור צעיר בשם יונתן, שהיה מאושפז שם חצי שנה, ללא כל שיפור במצבו. אותו צעיר עלה לנקות את הלון ביתו, ונפל למטה מהקומה השלישית. מאותה נפילה כל גופו היה משותק, לא עלינו, מבלי יכולת גם לדבר ולבלוע אכל. אמנם הוא היה בהכרה, אבל לא היה מסוגל לתפקד בשום דבר וענין.

יום אחד הגיע הרב הרה"ג מרדכי אליהו זצ"ל לבקר את אמי ולהתפלל בעבורה. כשעמד לצאת, בקשתי ממנו שיברך גם את יונתן, שיבריא. יונתן התרגש מאד למראה הרב, למרות שלא הכירו קודם. הרב ברך את יונתן ויצא מבית החולים לדרכו. למחרת, כשבאתי למחלקה לבקר את אמי, ראיתי שמטתו של יונתן ריקה. מיד עלו דמועות בעיני, ושאלתי את האחיות: "איפה יונתן?" והן ענו לי: "הוא עלה למעלה".

הלם אחז בי. חשבתי לתומי, שיונתן עלה לבית-דין של מעלה... והתחלתי לבכות. האחיות לא הבינו מדוע אני בוכה, וכשספרתי להן, הן פרצו בצחוק, ואמרו לי שמרגע שהרב ברך את יונתן הוא התחיל להזיז איברים, ולנשום לבד, ואף התחיל לבלוע ולאכול כאחד האדם. כשראו כך הרופאים, החליטו לאלתר להעלות אותו למעלה, למחלקה הרגילה. רצתי מיד למחלקה, וראיתי שם שמחה גדולה. בנות המשפחה שלו ואחיותיו קפצו

עלי בשמחה, נשקו אותי, ואמרו בשמחה: "מאיפה הבאת את הרב הזה? איפה הוא היה עד היום, הלואי שהכרנו אותו כבר לפני כמה חודשים, הרי הוא כמלאך ה' צבאות ממש".

"אתם נצבים היום כלכם לפני ה' אלהיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם כל איש ישראל..." (כט' ט')

על הכתוב "אתם נצבים היום כלכם לפני ה' אלהיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם כל איש ישראל..." , אומרים חז"ל: "היום" הוא **יום הדין**, ראש השנה. וזאת, כפי שכתוב באיוב (א', ו'): "ויהי היום ויבאו בני האלהים להתיצב על ה' ויבוא גם השטן בתוכם", ופרש רש"י: "ויהי היום – אותו יום שהיה ראש השנה, שהוא יום תרועה, וצוה הקב"ה לשטן להביא זכות וחובה של כל הפריות... ויבוא גם השטן בתוכם – לקטרג (על) הפריות". וצריך לדעת שביום זה "כל איש ישראל" (וגם כל באי עולם) עוברים לפניו כבני מרון (=אחד אחד), כדי לתת **דין וחשבון** על כל מה שעשו במשך השנה שעברה, כמו שחבר לנו הפיטן האלקי: "בראש השנה יכתובו ויביום צום כיפור יחתמו, כמה יעברו וכמה יבראו, מי יחיה ומי ימות, מי בקצו ומי לא בקצו, מי במים ומי באש...". אולם, כדי להמתיק את **גזר הדין**, מיעץ לנו הקב"ה וכביכול אומר: **אמת**, "אתם נצבים היום" בראש השנה, "כלכם לפני ה' אלהיכם". שכן, כל באי עולם עוברים לפני כבני מרון. אבל, אם תהיו כלכם באחדות – ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם כל איש ישראל" – תזכו במשפט וידין, כי יש בכח האחדות סגולה נפלאה **להמתיק את כל הדינים**.

"ומל ה' אלהיך את לבבך ואת לבב זרעך לאהבה את ה' אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך למען חייך"

כאשר אוהבים את ה' בלב ובנפש, זוכים לחיים מאושרים, וזהו "למען חייך" - בשבילך ולטובתך. כשנפגש ר' אברהם ישעיהו קרליץ, ה"חזון איש" זצוק"ל זיע"א, עם אשתו לעתיד, הרבנית בתיה ז"ל, שאל אותה הרב: "האם תהיי מוכנה לאפשר לי ללמוד תורה לשמה במשך כל ימי חיי?" "כן" - השיבה - "אני מוכנה!". "גם אם יהיו חיינו חיי עני ומחסור?" שאל הרב. "כן", השיבה בפסקנות. "ולא תלחצי עלי לקבל משכורת של דין או רב עם משכורת מכוונת?" הוסיף הרב ושאל. "לא!! לא אלהיך עליך לעולם!!" השיבה הצדקת. "כל ימי התפללתי והתחננתי לה' שיזכני לבעל, שיהא חשקו רק ללמוד תורה בלי כל הפרעה, ואני אדאג להכל!!!" חזר ה"חזון איש" להריו, ואמר: "עוד היום מוכן אני לבוא בבית האירוסין".

תוך ג' חודשים עמדו ה"חזון איש" ורעייתו תחת החופה בבית הכנסת. מיד לאחר שבעת ימי הברכות, פתחה הצדקת בתיה חנות לאריגים, ובמשך כל שעות היום היתה טורחת ועמלה ומפרנסת את ביתה, ושמחה מאד על שזוכה היא ומאפשרת לבעלה הגדול לעסוק בתורה ביישוב הדעת. ה"חזון איש" הקפיד להגיע לחנות מידי בקר לאחר תפילת שחרית, לומר לאשתו "בקר טוב" ולברכה בהצלחה, ואז היה יוצא ללימודים עד שעות הלילה.

והנה, באחד הלילות כשחזר לביתו רואה הוא את אשתו מודאגת ועצובה. לשאלתו, "האם את חשה בטוב?" ענתה הצדקת: "ברוך ה', חשה אני בטוב. אלא, שלפני כחדש, העליל עלי אחד הסוחרים הגויים, שגנבתני ממנו אריג בד משופח. וכל מאמצי לשכנעו בצדקתי ולדבר על לבו עלו בתוהו. ואף לא ספרתי לך זאת, כדי לא להטרידך מלימודך. אלא, שהיום קבלתי כתב תביעה לבית המשפט, ולתדהמתי לא נחה דעתו של אותו סוחר גוי, עד ששכר בי עדי שקר, שמוכנים לבוא ולהעיד שגנבתני את האריג". וכאן לא עצרה כח ופרצה בבכי. "הי' יעזור", אמר הרב, והוסיף: "אל דאגה!! אבינו שבשמים יודע את מסירותך ללימוד התורה ויבדאי שיושיענו. רק אמרי לי בבקשה את תאריך המשפט". "בעוד חדש בדיוק". ענתה רעייתו, ובמשך כל אותו החדש לא דברה איתו אף מלה אחת בענין זה, כדי לא להפריעו מלימודו.

כשחזר הרב מלימודו בלילה שלפני המשפט, וראה את אשתו מתוחה מידי, פנה אליה ואמר: "אל תדאגי!!! ומיד נכנס לחדרו, ונשא תפילה חרישית לבורא עולם. כשחזר אליה, הוסיף ואמר: "בעזרת ה', הפל יהיה בסדר". שמחה הצדקת על דברי בעלה, וארשת שמחה ובטחון עלתה על פניה. כשחזר הרב מלימודו בלילה שלפני המשפט, וראה את אשתו מתוחה מידי, פנה אליה ואמר: "אל תדאגי!!! ומיד נכנס לחדרו, ונשא תפילה חרישית לבורא עולם. כשחזר אליה, הוסיף ואמר: "בעזרת ה', הפל יהיה בסדר". שמחה הצדקת על דברי בעלה, וארשת שמחה ובטחון עלתה על פניה. למחרת בבקר הגיעו שכניו של אותו סוחר גוי, ואמרו לה: "אין לך מה למהר לבית המשפט, היות והסוחר הגוי נמצא הבקר מת במיטתו, וכל מאמצי הרופאים להחיותו עלו בתוהו, כך שבודאי המשפט מבוטל..."

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: נִצְבִּים-וַיֵּלֶךְ לְרִפּוּאָה שְׁלִימָה שֶׁל: אֹרְיָה בֵּת אֹדְלָיָה ❗❗ **כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 18:11**

עֲרַשׁ"ק כִּד' אֱלוֹל תִּשְׁע"ד (19.9.14) "אֵל נָא רַפָּא נָא לָהּ" יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 19:17-19:53

הַפְּטָרָה: "שׁוּשׁ אֲשִׁישׁ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"אתם נצבים היום פלכם לפני ה' אלהיכם... (כט' ט') (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן)

על הכתוב: "אתם נצבים היום פלכם לפני ה' אלהיכם...". אומר רש"י הקדוש, על-פי מדרש תנחומא: למה נסמכה פרשת "נצבים" **לקללות** (=לתוכחה הקשה שבפרשה הקודמת - פרשת "כי תבוא")?

לפי ששמעו ישראל מאה קללות חסר שתיים (=תשעים ושמונה קללות), מלבד ארבעים ותשע הקללות שבפרשת "בחקתי", שבספר "ויקרא" - הוריקו פניהם (=החזירו פניהם של ישראל, מרוב פחד), ואמרו: מי יוכל לעמוד באלו (=בקללות המרובות הללו)?! התחיל משה לפייסם: "אתם נצבים היום...". - הרבה הכעסתם למקום (=לה'), ולא עשה אתכם כליה, והרי אתם קימים לפניו".

ויצריכם אנו להבין מה שנחם משה רבנו את ישראל - "אתם נצבים היום". הלא עדין אימת פחד **הקללות** הקשות שבפרשת "כי תבוא" במקומה עומדת.

נקדים מה שאמרו חז"ל בגמרא (מגילה לא) ש-צ"ח (=98) **הקללות** שנאמרו בפרשת "כי תבוא": "משה מפי עצמו אמרן". ולכאורה יש לנו לתמוה על-כך הפלא ופלא. שכן, הלא משה רבנו הוא רעיא מהימנא (=הרעה הנאמן) של ישראל, ותמיד מסר את נפשו עליהם, כמו שמצינו **בחטא העגל**, כשהקב"ה אמר לו (שמות לב, י): "ועתה הניחה לי ויחר אפי בהם ואכלם (=את ישראל) ואעשה אותך לגוי גדול". אולם, משה לא הסכים לכך, ואמר להקב"ה (שם לב, יב): "ועתה אם תשא חטאתם, ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת".

אם כך, מה ראה משה רבנו להוסיף **קללות** לישראל מפי עצמו (ואף אם נאמר שמושה אמר את **הקללות** ברוח הקדש מפי הגבורה, עדין קשה מדוע לא התנגד להם, כמו שהתנגד **בחטא העגל**, ואמר להקב"ה: "ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת"?)

ואם אין זה מספיק, הרי אם נתבונן **בקללות** שבפרשת "בחקתי", שנאמרו מפי הקב"ה, נגלה שיש שם מט' (=49) קללות. ואילו **הקללות** שבפרשת "כי תבוא", שנאמרו כאמור על-ידי משה רבנו הן צח' (=98) קללות - בדיוק פי שנים **מהקללות** שנאמרו על-ידי הקב"ה.

ומעתה מתעוררת הפליאה העצומה, מה ראה משה, רעיא מהימנא, אוהבם של ישראל, שלא רק שאמר **קללות** על ישראל מפיו, אלא הכפיל אותן. שהרי, הקב"ה אמר מט' (=49) קללות בפרשת "בחקתי", ומשה אמר, כאמור, צ"ח (=98) קללות בפרשת "כי תבוא".

ועוד יותר קשה, איך עוד משה מוצא פנים לפייס את ישראל, ולומר להם: "הרבה הכעסתם למקום (=לה'), ולא עשה אתכם כליה, והרי אתם קימים לפניו"?

נקדים תחילה מה שפבר למדנו, שלמרות קמז' (=147) **הקללות** הקשות (49 בפרשת "בחקתי", ו-98 בפרשת "כי תבוא" סך-הכל 147 **קללות**), אין צורך להבהל מכל **הקללות** הללו, אלא ראוי לכל אחד ואחד לזכור דבר חשוב מאד, מה ששינינו במסכת מגילה (לא, עב'): "עזרא הסופר תקן להם, לישראל, שיהיו קוראים **קללות** שבמשנה תורה (=צ"ח הקללות שבפרשת "כי תבוא") קודם ראש השנה, כדי שתכלה השנה ו**קללותיה**". דהינו, עצם הקריאה של **הקללות** קודם ראש השנה היא **סגולה נפלאה**, שמביאה "שתכלה השנה ו**קללותיה**".

ומבאר ענין זה כ"ק האדמו"ר מרן רבי יהושע מפעלזא זיע"א ואומר, שאמנם הקב"ה קצב **עונשים ותוכחות**, אם יעברו ישראל חלילה על הכתוב בתורה. אך יש עצה נפלאה, שאפילו אם **חטא** האדם, הוא לא יצטרך לקבל את העונשים **בפועל ממש**.

וזאת, על-פי מה ששינינו בגמרא במסכת מנחות (קי, עב'): "אמר ריש לקיש: מאי דכתיב (=מהי כוננת הכתוב וויקרא ז, לו): 'זאת התורה לעלה למנחה ולחטאת ולאשם?' - (ומשיב): כל העוסק בתורה - כאילו הקריב עלה, מנחה, חטאת ואשם... אמר רבא: כל העוסק בתורה - אינו צריך לא עלה, לא חטאת, ולא מנחה, ולא אשם".

מבואר מכאן, כי **סגולת התורה** היא שכל העוסק בה – כאילו קים בפועל את כל מה שלמד בתורה, בבחינת (הושע יד, ג): "ונשלמה פרים שפתינו" (=במקום לעשות בפועל, התשלום יהיה רק בשפתיים, באמירה בלבד). כמו-כן, על-ידי שיעסוק איש ישראל בפרשת התוכחה, המתארת את **העונשים הקשים**, וילביש עצמו בפחד ה' והדר גאונו – יחשב לו כאילו קבל את הייסורים בפועל, וינצל מייסורים ממש.

הנה, על-ידי כך יאיר לנו להבין את חוכמתו של משה רבנו, עליו השלום, שהוסיף מעצמו צ"ח (=98) **קללות** בפרשת "פי תבוא". שכן, היות וראה משה רבנו ברוח הקדש, שעתיד עזרא הסופר לתקן לישראל שיקראו פרשה זו לפני ראש השנה, "כדי שתכלה השנה וקללותיה", דהינו, על-ידי הקריאה בתורה בלבד, שיחשב להם כאילו קבלו את הייסורים בפועל. על-פני הקדים משה והוסיף עוד **קללות/ייסורים** לישראל. וזאת, כדי שעל-ידי כך יזכו ישראל לכפרה גם על **קללות** אלו, על-ידי הקריאה בלבד בתורה, ללא עונש בפועל. (המשך המאמר בהרחבה באתר "בני ציון")

"ובחרת בחיים למען תחיה אתה וזרעך"

כאשר היה הרה"צ רבי אברהם מרדכי, בנו של בעל "חידושי הרי"ם" זיע"א, כבן שלשים, הוא חלה מאד. ואמרו הרופאים, שאינם רואים שום תרופה למחלתו, רחמנא ליצלן, ולכל היותר יחיה כמה ימים... הרגיש "חידושי הרי"ם" מה שמתלחשים אודות בנו, שכל הרופאים מתיאשים ממנו, והלך לבקר את בנו החולה. כאשר ישב על מטתו מספר רגעים, הרפין את פניו הקדושים לאוזני החולה, ואמר לו בזו הלשון: בני, דע לך שזו מצוה על האדם שירצה לחיות בעולם. ויש אף דעה בין הפוסקים, שזאת בכלל מצות "עשה" מפורשת בתורה, שנאמר: "ובחרת בחיים". שתק בנו החולה, ולא השיב דבר. לאחר זמן-מה שוב אמר לו אביו, בעל ה"חידושי הרי"ם": אני מקווה שתרצה לחיות, ותתרפא מחוליך, כדי שתוליד בן זכר טוב (שהרי כתוב: "ובחרת בחיים למען תחיה אתה וזרעך"). התאמץ בנו החולה, רבי אברהם מרדכי, בשארית כוחותיו, התרומם מעל משכבו, וקרא: ריבנו של עולם, תן לי במתנה עוד שנות חיים, ותזכני להוליד בן זכר, ואקרא שמו בישראל "יהודה", ובכך אקים את הכתוב "הפעם אודה את ה'". ואכן, לאחר מכן הוטב מצבו והבריא. ובאותה שנה נולד לו בנו, הלא הוא בעל ה"שפת אמת" זיע"א.

"כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשתו"

מסופר על הרה"ק בעל "אהבת ישראל" מויוזניץ זיע"א, שאחל פעם לבחור צעיר, שעמד להתחתן, "שיבה טובה"... עמד החתן משתומם, ושאל: מדוע הרב מאחל לי "שיבה טובה"? הלא אנכי עדין צעיר לימים... מיד השיב לו הרב: **שיבה** – נוטריקון שפע **ברכה** הצלחה. והריני מאחל לך, שברכות אלה ילוו אותך כל ימי חייך. החתן, שהיה לו אומץ, שאל את הרב: כבוד הרב, הלא במלה "שיבה" יש גם את האות יו"ד, ואת זה לא פירש רבנו! ענה לו הרב: נכון! כדי לזכות לברכות שאמרתי, "שפע ברכה הצלחה", צריך להיות בבחינת יו"ד – דהינו, יהודי טוב, העוסק בתורה ובמצות. ואת זה אתה צריך לעשות לבד. ואם תעשה כך, תוכל למלא את היו"ד החסרה, ולקבל את יתר האותיות/הברכות "שפע ברכה הצלחה".

מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ

שנה אחת עזב רבי זושא מאניפולי זיע"א את היכל בית מדרשו לפני תקיעת השופר, ויצא החוצה לרחובות העיר, כשהוא בולש בעיניו אנה ואנה, תר ומחפש דבר מה. באותה שעה היו מכונסים כל יהודי העיר, מגדולם ועד קטנם, בבתי הכנסת, וברחובות העיר השוממים לא נראתה נפש יהודית אחת. אך רבי זושא לא אמר נואש, והיה פוסע במרץ ובחופזה מרחוב לרחוב, עד שפגש בנער יהודי מוזנח מדלי העם, כשהוא מסתובב יחף ולבוש קרעים בין החצרות. פנה אליו רבי זושא, ושאל אותו: "אמר נא לי, ילדי הקט, את האמת, האם אינך מקנא בבו גילך הנוכרי, המתגורר מעברה השני של שכונת היהודים? שהרי הוא חי בעשר ובשלוה, ואוכל לשובע נפשו, וכלו לבוש בבגדים טובים ונאים?". "חס ושלום" - זעק הילד בבהלה, כשכל גופו רוטט - "יהי לו אשר לו. אני את אמונתי אינני מחליף לעולם!". מיד חזר רבי זושא לבית המדרש, עלה על הבמה, נשא עיניו השמימה, וקרא: "רבנו של עולם! מי כעמך ישראל! הלא שמעת ביחד עמי, כיצד מקבל הנער המסכן הזה את כל הצער והתלאות באהבה, ואינו מוכן להחליף את אמונתו, ויהי מה!" רק לאחר מכן נגש רבי זושא לתקוע בשופר בהתלהבות יוקדת, בעז ובתעצומות נפש, כדרך בקדש... **שבת שלום לכל בית ישראל!** **נא לשמור על קדושת הגיליון!**

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: נִצְבִּים-וַיֵּלֶךְ לְרִפּוּאָה שְׁלִימָה שֶׁל: אֹרְיָה בֵּת אֹדְלָיָה ❗❗ **כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 18:11**

עֲרַשׁ"ק כִּד' אֱלוֹל תִּשְׁע"ד (19.9.14) "אֵל נָא רַפָּא נָא לָהּ" יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 19:17-19:53

הַפְּטָרָה: "שׁוֹשׁ אֲשִׁישׁ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"אַתֶּם נִצְבִּים הַיּוֹם פְּלֶכֶם לְפָנַי ה' אֱלֹהֵיכֶם... (כט' ט')

על הכתוב: "אתם ניצבים היום פלכם לפני ה' אלהיכם...". אומר רש"י הקדוש, על-פי מדרש תנחומא: למה נסמכה פרשת "ניצבים" **לקללות** (=לתוכחה הקשה שבפרשה הקודמת - פרשת "פי תבוא")?

לפי ששמעו ישראל מאה קללות חסר שתיים (=תשעים ושמונה קללות), מלבד ארבעים ותשע הקללות שבפרשת "בחקתי", שבספר "ויקרא" - הוריקו פניהם (=החזירו פניהם של ישראל, מרוב פחד), ואמרו: מי יוכל לעמוד באלו (=בקללות המרובות הללו)?! התחיל משה לפייסם: "אתם ניצבים היום...". - הרבה הכעסתם למקום (=לה'), ולא עשה אתכם כליה, והרי אתם קימים לפניו".

וצריכים אנו להבין מה שנחם משה רבנו את ישראל - "אתם ניצבים היום". הלא עדין אימת פחד **הקללות** הקשות שבפרשת "פי תבוא" במקומה עומדת.

הנה, על הכתוב (במדבר כט, א'): "יום תרועה יהיה לכם", כותב המקובל האלקי רבי שמשון מאוסטרופאלי זצ"ל הי"ד, בספרו "ליקוטי שושנים", כי המלה "תרועה" מורכבת מהאותיות "תורה ע". וכונתו היא על מה שאמרו חז"ל, ששבועים (=ע) פנים לתורה.

וצריכים אנו להבין, מהו הקשר בין מצות "יום תרועה יהיה לכם" (=מצות תקיעת שופר), לבין דברי חז"ל, ששבועים (=ע) פנים לתורה?

נראה לי שב ענין זה על-פי מה שכתב רבנו סעדיה גאון, שאחד הטעמים של תקיעת השופר בראש השנה הוא להזכיר בשמים את זכות מעמד הר סיני, כמו שכתוב במתן תורה: "ויהי קול השופר הולך וחזק מאד משה ידבר והאלהים יענו בקול". ולפי זה מובן מדוע הדגישה התורה "יום תרועה יהיה לכם" - כדי לעורר את זכות מתן תורה, שבו קבלו ישראל תורה ע' - תורה שיש בה שבועים (=ע) פנים.

והנה, מדברי מרן כ"ק מהר"י זיע"א כבר למדנו, שעיקר המתקת הדינים מעל פלל ישראל הוא, שלא יצטרכו לקבל את העונשים בפועל, אלא שיעסקו בפרשיות התוכחה ויתלבשו בפחד ה'. אם כן, יש לומר, שבראש השנה, שהוא יום הדין, שפל בני עולם עוברים לפניו כבני מרון, צוה הקב"ה ברוב רחמיו וחסדיו ש"יום תרועה יהיה לכם", תרועה - אותיות תורה ע' - כדי לעורר את מעמד הר סיני, שבו נתנה התורה שבועים (=ע) פנים, וממילא יתעורר מזה לימוד זכות בשמים, שאין צורך להביא על ישראל עונשים בפועל - אלא ישראל יכולים לעסוק בפרשיות התוכחה (=הקללות), ויחשב להם כאילו קבלו את העונשים בפועל ממש.

וזהו פירוש "אשרי העם ידעי תרועה, ה' באור פניך יהלכון...". כלומר, אשרי העם שיודעים את סוד ה"תרועה", שהוא תורה ע', שלא יצטרכו לקבל את העונשים בפועל, אלא יסתפקו בזה שעוסקים בפרשיות התוכחה. ועל-ידי כך ה' באור פניך יהלכון" - יוכלו ללכת באור פני ה', שהוא שם "הויה" - שם הרחמים.

ומעתה יתבאר גם כונת המדרש (ויקרא רבה כט, ג'): "יהודה ברבי נחמן פתח: 'עלה אלהים בתרועה, ה' בקול שופר' (תהילים מז). בשעה שהקב"ה יושב ועולה על פסא הדין, בדין הוא עולה (כדי לשופטנו במידת הדין)... (שהרי כתוב): 'עלה אלהים בתרועה' (אלהים הוא מידת הדין).

כלומר, מצד עצם מהותו של היום, הנה הוא יום הדין, אשר בו מלך מלכי המלכים יושב על כסא המשפט. ובשעה שישראל נוטלין את שופריהן ותוקעים לפני הקב"ה" - כדי לעורר את מעמד הר סיני - מתן תורה - ששם נשמע קול השופר הולך וחזק מאד. הנה "עומד הוא מכסא הדין ויושב בכסא הרחמים, דכתיב: ה' בקול שופר" (ה' הוא מידת הרחמים). כדי לרמוז שלא צריך לקבל את העונשים בפועל, אלא מספיק אם מתעסקים בתורה. "ומתמלא עליהם רחמים ומרחם עליהם והופך עליהם מידת הדין לרחמים, אימתי? בחדש

השביעי" (=תשרי) – שאז, בחדש השביעי (בראש החדש), שהוא יום הדין יש צורך להמתיק את הדינים, כדי שלא יצטרכו ישראל חלילה לקבל את העונשים בפועל. וזהו מה שנחם משה רבנו, אדון כל הנביאים, את ישראל: "אתם נצבים היום כלכם לפני ה' אלהיכם... – הרבה הכעסתם למקום (=הרבה חטאתם לה'), ולא עשה אתכם כליה, והרי אתם קימים לפניו". (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן)
"ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא..."

אחד מתושבי בני ברק בא אל הגאון רבי אברהם ישעיהו קרליץ, שנודע בכינוי "החזון איש", והקשה לפניו על אירועי השואה הנוראה, שניתכה על עם ישראל באירופה במלחמת העולם השנייה, וכלתה בלא רחם ששה מליוני יהודים, נשים וטף – רבים מהם צדיקים וחסידים, יראים ושלמים, שלא טעמו מימיהם טעם חטא. "החזון איש" הסביר לאורחו, שאסור לאדם מישאל לאבד את האמונה, שהקב"ה מנהיג את עולמו בצדק ובמשפט, אך רק אנו, קרוצי חמר, לא מבינים את הנהגתו. בסוף דבריו אמר לו "החזון איש": מי שאינו מבין דבר במלאכת התפירה, ורואה את החיט, כשהוא גוזר וקורע את האריג שלפניו – חושב בודאי בלבו, שאותו חיט משחית ומקלקל את האריג היקר. אך, לאמיתו של דבר, החיט מכין ממנו בגד חדש, שיעלה בערכו על האריג הגזור...
"ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא..." ("לא' יח')

בפרשתנו, פרשת "וילך", בכתוב המתאר את הצרות הפוקדות את עם ישראל, על שעזב את ה', מתקבלת המלה "השואה" בקפוצות של 49 אותיות. (כמה קשה היא הסתרת פניו של הקב"ה!).
"ויאמר ה' אל משה הנך שכב עם אבתך, וקם העם הזה וזנה אחרי אלהי נכר הארץ אשר הוא בא שמה בקרבו, ועזבני והפר את בריתי אשר כרתי אתו: וחרה אפי בו ביום ההוא ועזבתים, והסתרת פני מהם והיה לאכל ומצאאו רעות רבות וצרות. ואמר ביום ההוא, הלא על פי אין אלהי בקרבי מצאוני הרעות האלה:
ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא, על כל הרעה אשר עשה פי פנה אל אלהים אחרים".

"ושבת עד ה' אלהיך ושמעת בקלו..."

בעיר אחת במרכז פולין חי רופא מומחה בשם ד"ר ברנאד, שבא ממשפחה מתבוללת, והיה כל ימיו רחוק מעניני יהדות. פעם נקרא ד"ר ברנאד לביתו של יהודי עשיר, שחלה במחלה אנושה. בדק אותו הרופא בדיקה יסודית, כיד מומחיותו הטובה עליו, ובתום הטיפול הודיע לבני המשפחה, שאין תקווה לחיי החולה. אך עזב הרופא את הבית, רתמו בניו של החולה את הכרפדה שלהם, ונסעו אל הצדיק רבי דויד'ל מלוב. וכיון שאביהם היה מבאי ביתו של הצדיק, הוכנסו מיד אל הרבי, ושטחו בפניו בקשה נרגשת, שהצדיק יעורר רחמי שמים על החולה האנוש. רבי דויד'ל הוציא מן הארון שבתדר בקבוק יין ועוגת דבש, ואמר לאורחיו: "מהרו אל אביכם, והגישו לו יין ופרוסת עוגה, ובזכות הברכה שהוא יברך על המאכל והמשקה, ישלח לו הקב"ה רפואה שלמה".

הבנים שבו במהירות לבית אביהם, ועשו כמצות הרבי. והנה, להפתעת הכל, פעבור שעה חלה הטבה ניכרת במצב החולה. וכך הלך והשתפר מצבו של האיש מיום ליום, עד שהחלים כליל ממחלתו. בעיר קם רעש גדול, והכל היו מסיחים בכוחו המופלא של רבי דויד'ל, המחיש רפואה במקום שיד הרופאים קצרה מלהושיע. בסופו של דבר הגיעה השמועה לד"ר ברנאד, שטפל בשעתו בחולה האנוש, והלה מאן להאמין למשמע אזניו, עד שפגש יום אחד באקראי באותו חולה, והלה ספר לו, שסמוך לביקורו של הרופא בביתו, נטל כוס יין ועוגה, כעצת הרבי, וכעבור זמן קצר חלפה ועברה מחלתו. ד"ר ברנאד שב לביתו, והחל מהרהר ארוכות באותו מעשה, וכך אמר לעצמו: מבחינה רפואית אין ספק, ששתית יין ואכילת עוגה על-ידי החולה דוקא עלולים לשמש גורם מובהק כדי לקרב את קיצו! ואם האיש התאווש במהירות, והבריא כליל ממחלתו האנושה, משמע שקרה כאן נס משמים, בזכותו של הצדיק רבי דויד'ל...! מאותו יום והלאה, חל שינוי עצום בהלך רוחו של ד"ר ברנאד, והוא נעשה לבן-בית אצל רבי דויד'ל, ובהשפעת הצדיק חזר בתשובה שלמה, והחל לנהל אורח-חיים של חסיד מובהק. עם זאת, המשיך באומנותו כרופא מומחה, וזכה להצלחה רבה בריפוי חולים, עד שאמרו עליו שהוא הולך לרפא את חוליו בלויית המלאך רפאל. לימים, החלו נוהרים אליו עם "פתקאות בקשות" ו"פדיונות", כפי שחסידים נוהגים לבוא אל האדמו"רים, והרופא המומחה התפרסם בכל הסביבה כצדיק עושה נפלאות... שבת שלום לכל בית ישראל!
נא לשמור על קדושת הגיליון!

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: נִצְבִים-וַיִּלֶךְ לְרִפּוּאָה שְׁלִימָה שֶׁל: אֹרֵיָה בַת אֹדְלָיָה ❗❗ **כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 18:11**

עֲרַשׁ"ק כִּד' אֵלּוּל תִּשְׁע"ד (19.9.14) "אֵל נָא רַפָּא נָא לָהּ" יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 19:17-19:53

הַפְּטָרָה: "שׁוֹשׁ אֲשִׁישׁ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם חֲגִנּוֹ" (תהילים פא')

על הכתוב, "תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה...". כתוב בגמרא (סנהדרין יא'): "אמר רבי אבהו... תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר, בַּכֶּסֶה לְיוֹם חֲגִנּוֹ. אִיזְהוּ חֲגִי שֶׁהַחֲדָשׁ מִתְּפַסֶּה בּוֹ? הוּא אֹמֵר, זֶה רֹאשׁ הַשָּׁנָה!".

מבואר מכאן, שמה שאמר דוד המלך "תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם חֲגִנּוֹ", הכוונה היא על ראש השנה/יום הדין יום בו הקב"ה, מלך המלכים, יושב על פס המשפט, וכל באי העולם עוברים לפניו כבני מרון (=אחד אחד). והנה על עמק הדין כתב הפיטן האלקי רבי אמנון מגנצה זיע"א, בפיט "ונתנה תוקף": "ונתנה תוקף קדשת היום. כי הוא נורא ואים. ובו תנשא מלכותך. ויכון בחדס כסאך. ותשב עליו באמת. אמת כי אתה הוא דין ומוכיח ויודע ועד. וכותב וחותרם וסופר ומונה. ותזכר כל הנשפחות. ותפתח את ספר הזכרונות... בראש השנה יכתובו ויביום צום כיפור יחתמו, כמה יעברו וכמה יבראו, מי יחיה ומי ימות, מי בקצו ומי לא בקצו, מי במים ומי באש... מי ברעש ומי במגיפה, מי בחניקה ומי בסקילה..." (מבהילה!).

אולם, צריך לדעת, שכדי להמתיק את גזר הדין בראש השנה, נתן לנו הבורא יתברך את חדש אלול לפני בוא יום הדין, כדי לתקוע בשופר בכל יום ויום, ובכך לקרוע את גזר הדין של ראש השנה.

וזהו שאמר דוד המלך "תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם חֲגִנּוֹ". דהינו, "תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר" – תִּקְעוּ כָּל חֲדָשׁ אֵלּוּל בְּשׁוֹפָר לְפָנֵי "יוֹם חֲגִנּוֹ", לְפָנֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה. שכן, כך ניתן לקרוע את גזר הדין של ראש השנה.

ויש אסמכתא לזה, הנה כדי לרמוז שניתן להמתיק את הדין כבר לפני ראש השנה, ולהגיע ליום הדין "בכסה" (=מכוסה) ומוגן מפני המקטרגים, הבה ונתבונן באותיות שלפני התיבות "שפר חדש כסה". הנה, לפני האות ש' של "שפר" באה האות ר'. לפני האות פ' באה האות ע'. ולפני האות ר' יש לנו את האות ק'. שלש אותיות אלו מצטרפות למלה "קרע". וכן הדבר במלה "חדש". לפני האות ח' באה האות ז'. ולפני האות ד' באה האות ג'. ולפני האות ש' באה האות ר'. ושלש האותיות מצטרפות למלה "גזר". וכן במלה "כסה", לפני האות כ' באה האות ל'. לפני האות ס' באה האות נ'. ולפני האות ה' באה האות ד'. ושלש אותיות אלו מצטרפות למלה "דין". דהינו, כל שלש האותיות שלפני "שפר חדש כסה" הם אותיות "קרע גזר דין" לומר לך, שעל-ידי תקיעת השופר בחדש אלול, כבר ניתן להמתיק ולקרוע את גזר הדין של ראש השנה הבא עלינו לטובה, אמן. שראשי נמלא טל קוצותי רסיסי לילה" (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן)

"כך אמר הקדוש ברוך הוא לישראל: בני, מיום שהחרבתי את ביתי של מטה, לא עליתי וישבתי בביתי (=בבית המקדש) של מעלה, אלא הייתי יושב ובטל... אם אין אתם מאמינים לי, שאני לא נכנסתי לביתי, תנו את ידיכם על ראשי, ותראו שהוא מלא טל, שנאמר 'שראשי נמלא טל קוצותי רסיסי לילה'. (בתנא דבי אליהו זוטא (פרק א')) וצריכים אנו להבין את דברי המדרש. שכן, הלא הקב"ה אין לו גוף ואין לו דמות הגוף, ואין לו שום דמיון כלל. אם כן, איך שיד לומר על הקב"ה, שראשו 'נמלא טל קוצותי רסיסי לילה'?"

אלא, הכוונה בכך היא, שהקב"ה אומר לנו: בני, פתחו את לבכם, כדי שתהיה לי דירה בתחתונים. שהרי, מאז שנחרב בית המקדש לא ישבתי בביתי (בבית מקדש של מעלה). אלא, אני יושב בחוץ, תחת כיפת השמים. ועל-ידי כך ראשי נמלא טל, וקוצות שערות ראשי רטובות מרסיסי לילה, כמו שכתוב: "תנו את ידיכם על ראשי, ותראו שהוא מלא טל, שנאמר: 'שראשי נמלא טל קוצותי רסיסי לילה'".

ואם כך מתחנן אלינו הקב"ה בכל השנה, הרי על אחת כמה וכמה שבימים אלו, לפני בוא יום הדין הגדול והנורא, מתחנן הקב"ה אלינו, "פתחו לי פתח אחד של תשובה כחודש של מחט", וכפיכך אומר: אל תתנו לי לעמוד בחוץ בחשיכה של הגלות, בלי בית, אלא פתחו לי את חדרי לבבכם בתורה ובעבודת ה', כדי שאוכל להיכנס. אם כך, איך יעז כל אחד מאיתנו, שהוא קרוץ חמר, בשר ודם, שהיום פאן ומחר בקבר, לאטום את אוזנו

משמוע את קול הקב"ה הדופק על לבבינו, ומבקש "פתחו לי פתח אחד של תשובה כחודה של מחט". ומי יעז להיות כפוי טובה להשאיר בחוץ את הקב"ה, שהוא משפיע עלינו תמיד מטובו, ולא להכניס אותו אל חדרי לבו, כדי למלא את רצונו יתברך, "שיהא לו דירה בתחתונים (=בעולם הזה), כמו שיש (לו) בעליונים?" ויש להוסיף, שהנה, ידוע שעיקר התשובה הוא בלב, כמו שכתוב: "ולבבו יבין ושב ורפא לו". כלומר, איש ישראל צריך לפתוח את לבו, ולהתחרט מעמק לבו על כל מה שחטא ומרד בה', אלקי עולם, ולקבל על עצמו לתקן את דרכיו מכאן ולהבא.

נמצא לפי זה, כי כאשר לב האדם סגור ומסוגר כאבן, מחמת טרדות הזמן, כי אז קשה לו מאד להתעורר בתשובה שלימה פראוי. על-כן, הקב"ה, ברוב רחמי וחסדיו, דופק על פתח לבבו הסגור של האדם, "קול דודי דופק", ומבקש ממנו "פתחו לי". שפן, בדיבורו, הקב"ה בורא פריאה לפתוח את לבבו הסגור של האדם, כדי שיתעורר ויתקיים בו הפתוב (ישעיה ו', י'): "ולבבו יבין ושב ורפא לו" – שעל זה נאמר: "ומל ה' אלהיך את לבבך ואת לבב זרעך לאהבה את ה' אלהיך בכל לבבך". ובפרט בחדש אלול, כפי שרומז הפתוב: "את לבבך ואת לבב" – ראשי תיבות אלול. והנה, מאחר והקב"ה טורח, בכבודו ובעצמו, לדפוק בקולו על פתח לבנו, כדי לעורר אותנו בתשובה שלימה, מי פתי שיוכל להתעלם ולהמשיך במעשיו הרעים כתמול שלשום?

הלא אין פשע גדול מזה, שכן אדם, הקרוץ מהמר, העשוי מעפר ומאפר, מתעלם מבקשתו של מלך מלכי המלכים הקב"ה, שמתחנן אליו: "פתחו לי פתח אחד של תשובה כחודה של מחט". ועל-כך מתלונן הקב"ה (ישעיה נ', ב): "מדוע באתי ואין איש קראתי ואין עונה?". כלומר, מדוע אתם מתעלמים מקריאתי לפתוח לי פתח בלבבכם, כדי שאמצא לי דירה בתחתונים?

ואם, חלילה, אין בנו תבונה לשמוע בקולו של הקב"ה, הדופק על פתחי לבבנו, איזה פנים יש לנו אחר-כך, בראש השנה וביום הכיפורים, לבוא ולבקש ממנו: "אבינו מלפנו, קבל ברחמים וברצון את תפלתנו"?

על-פי האמור, יומתק לנו להבין מה שמצינו במדרש, שלעתיד לבוא מחיה הקב"ה את המתים על-ידי הטל שעל ראשו, וכפי שכתוב שם (ילקוט שמעוני, שיר השירים ה', ב'): "קול דודי דופק פתחי לי אחתי רעיתי יונתי תמתי שראשי נמלא טל קוצותי רסיסי לילה" – פתחי לי פתח (של) תשובה, ואני אגאלכם. 'שראשי נמלא טל קוצותי רסיסי לילה' – בשעה שהקב"ה עתיד להחיות את המתים, הוא מנער קוצותיו (של ראשו) והטל יורד, והעפר (של המת) מתגבל" (=לובש צורת הגוף).

וצריך להבין, שהרי כלל גדול הוא בידינו, שהשפע היורד אלינו משמים, הוא רק לאחר התעוררות שלנו מלמטה, על-ידי תורה ומעשים טובים. אם כך, איך יזכו המתים לתחית המתים? שהרי, אין הם יכולים לקיים תורה ומצוות לאחר שנסתם עליהם הגולל (=הקבר). כפי המבואר בגמרא (שבת ל'): "לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצוות קודם שימות. שפיון שמת, בטל מן התורה ומן המצוות, ואין להקדוש ברוך הוא שבת בו. והיינו דאמר רבי יוחנן: מאי דכתיב (תהילים פח) 'במתים חפשי' כיון שמת אדם, נעשה חופשי מן התורה ומן המצוות".

לכן, כדי לתרץ ענין זה, מגלה לנו המדרש פי, "בשעה שהקב"ה עתיד להחיות את המתים, הוא מנער קוצותיו (של ראשו) והטל יורד, והעפר (של המת) מתגבל" (=לובש צורת הגוף). ויש לומר, שהרי פתוב בגמרא (ברכות יח'): "רשעים בחייהם קרויים מתים". לכן, נמצא, שכאשר הקב"ה מעורר מלמעלה את ישראל לעשות תשובה, הרי זה בבחינת הטל של תחיה, שמחיה בו הקב"ה את "המתים"/הרשעים בעולם הזה, ובמיוחד בימים הנוראים. שהרי, חדש אלול הוא תמיד חסר (=תמיד יהיו בו כט' (=29) ימים), ואם נוסף את עשרת ימי התשובה, נקבל בדיוק טל' (=39) ימים. והרמז הוא, שבמים אלו, שהם בבחינת "טל", משפיע הקב"ה עלינו "טל של תחיה", כדי שנפתח את לבבנו הסגור, כפי שכתוב: "קול דודי דופק". וכל זאת – כדי לעורר אותנו שנתחזר בתשובה שלימה לפניו יתברך. יהודי יקר, האם אין לך משהו לתקן?

הצדיק רבי לוי יצחק מברדיצ'ב ניצב בראש חדש אלול ליד חלון חדרו, המשקיף אל רחבת השוק. היתה זו שעת בקר מוקדמת, וכבר השוק היתה כמעט ריקה מאדם. לפתע נשמע קול עבה של גבר, שהכריז על מלאכתו בנעימה חד-גונית בפני קומץ העוברים ושבים. מיד גם נראה האיש עצמו, שהלך וקרוב בצעדים מדודים ונמרצים. היה זה איבן הסנדלר, שנשא על גבו כלי עבודה, שנערמו באי-סדר בתיק בלה, שמתוכו הונדקו כמה רצועות עור דהוינות.

כשעבר איבן סמוך לחלוננו של רבי לוי יצחק, נשא עיניו כלפי הדמות שנשקפה מבעד לחלון, וקרא בקול גדול: רבי! האם אין לך משהו לתקן? רבי לוי יצחק נחרד למשמע קולו של איבן הסנדלר. וכאשר אותו הגוי נעלם מנגד עיניו, התישב הצדיק על הארץ, הליט פניו בידי ופרץ בבכי מר, ואמר: גוי זה שואל אותי, אם אין לי משהו לתקן, והרי ראש חדש אלול היום, ובנדאי יש לי הרבה דברים לתקן. אוי! כמה הרבה תיקונים נחוצים לי בחדש הרחמים והסליחות...

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: נִצְבִים-וַיֵּלֶךְ לְרִפּוּאָה שְׁלִימָה שֶׁל: אֹרְיָה בֵּת אֹדְלָיָה ❗❗ **כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 18:11**

עֲרַשׁ"ק כִּד' אֱלוֹל תִּשְׁע"ד (19.9.14) "אֵל נָא רַפָּא נָא לָהּ" יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 19:17-19:53

הַפְּטָרָה: "שׁוּשׁ אֲשִׁישׁ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"אתם נצבים היום כלכם לפני ה' אלהיכם" (כט' ט')

על הכתוב, "אתם נצבים היום כלכם לפני ה' אלהיכם, ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם... טפכם נשיכם... מחטב עציך עד שאב מימך", פִּרְשׁוּ חֲכָמִים בְּדֶרֶךְ הַרְמוֹז: "אתם נצבים" למשפט, "היום" – הוא יום הדין, לפני מלכו של עולם. וזאת, כְּדִי לומר לנו, שְׁכֹלֵם נִצְבִים לְמִשְׁפֵּט בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, יום הדין. (חז"ל אומרים: כָּל מָקוֹם בַּתּוֹרָה שֶׁכְּתוּב "היום", הַכּוֹנֵה הִיא לְרֵאשׁ הַשָּׁנָה – יום הדין).

וְלִכְאוּרָה, יש לנו לתמוך כאן על דברי הכתוב, "מחטב עציך עד שאב מימך". שְׁהָרִי, לְפָנֵי-כֵן הַקְּדִים הַכְּתוּב וְאָמַר, שְׁכֹלֵם נִצְבִים לְמִשְׁפֵּט בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, לְמַגְדוֹל וְעַד קָטָן ("ראשיכם... זקניכם... טפכם..."). אם כן, מְדוּעַ הוֹסִיפָה הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה אֶת שְׁנֵי בַעֲלֵי הַמְּלָאכָה הַלְלוּ: חוֹטֵב עֵצִים וְשׁוֹאֵב הַמַּיִם ("מחטב עציך עד שאב מימך")? וַיֵּשׁ עוֹד לְשִׁאוֹל: כִּיּוֹן שֶׁאָמַר הַכְּתוּב שְׁכֹלֵם עוֹמְדִים לְמִשְׁפֵּט, מַגְדוֹל וְעַד קָטָן ("ראשיכם... זקניכם... טפכם"), צָרִיךְ הָיָה הַכְּתוּב לְהַתְחִיל לומר גם כֵּן מִבְּעַל הַמְּלָאכָה הַנְּמוּךְ ("חטב עציך" או "שאב מימך"), וְעַד לְבַעַל הַדְּרָגָה הַגְּבוּוּהָ בְּיוֹתֵר (נְשִׂיא או מֶלֶךְ). שְׁהָרִי, חוֹטֵב עֵצִים וְשׁוֹאֵב מַיִם נִחְשָׁבִים בַּעֲלֵי אוֹתָהּ דְרָגָה שֶׁל מְלָאכָה.

אֲלָא, בְּסִיעֵתָא דְשְׁמַיָא, יש לומר, שְׁכָּאֵן בָּאָה הַתּוֹרָה לְרִמּוּז לְנוּ שֶׁ"חַטֵּב עֵצִיךְ" אֵלּוּ הֵם רְשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל – אוֹתָם אֵלּוּ הַמְּנַסִּים לְכָרוֹת וְלַהֲכָרִית אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שְׁעֲלִיָּה נֶאֱמַר: "עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ".

וְאֵילּוּ "שֶׁאֵב מִימֶיךָ", אֵלּוּ הַצְּדִיקִים, חֲכָמֵי הַדּוֹר, הַשׁוֹאֵבִים "מַיִם", הִיא הַתּוֹרָה הַנִּמְשָׁלֶת לְמַיִם, וְ"מִשְׁקִים"/מְלַמְּדִים אֶת צֶאֱן יִשְׂרָאֵל תּוֹרַת חַיִּים.

אִם כֵּן, בְּכַתּוּב: "אתם נצבים היום... ראשיכם... זקניכם... טפכם... מחטב עציך עד שאב מימך", בָּאָה הַתּוֹרָה לומר לנו, שְׁכֹלֵם עוֹמְדִים לְמִשְׁפֵּט בְּיוֹם רֵאשׁ הַשָּׁנָה, מַגְדוֹל וְעַד קָטָן ("ראשיכם... זקניכם... טפכם"), מְצַדִּיק וְעַד רְשָׁע ("מחטב עציך עד שאב מימך") – כֹּלֵם עוֹמְדִים לְמִשְׁפֵּט – "כֹּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל".

"הלא אתה תשוב תחינו ועמך ישמחו בך, אשמעה מה ידבר האל, כי ידבר שלום אל עמו... ואל ישוּבו לְכַסְלָהּ"

הַצְּדִיק הִרָה"ק מֵאַפְטָא, הֵלֵא הוּא ה' אוֹהֵב יִשְׂרָאֵל", אָמַר פְּעַם לְחִסְדֵּיּוֹ: יְדוּעַ שֶׁלִּקְב"ה יש ויפוח עם כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל עַל הַתְּשׁוּבָה. הַקְּב"ה אָמַר: "שׁוּבוּ אֵלַי וְאֲשׁוּבָה אֲלֵיכֶם (מִלֵּאכִי ג' ז'). כְּלוֹמֵר, קִדְּם עֲשׂוּ אֶתְּם אֶת הַצַּעַד הָרֵאשׁוֹן בַּתְּשׁוּבָה, וְאַחֲר-כֵּן אָנִי וְ"אֲשׁוּבָה אֲלֵיכֶם". וְאֵילּוּ כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל אוֹמְרַת לַהֲקִב"ה: "הַשִּׁיבֵנו ה' אֵלֶיךָ וְנִשְׁוֹבָה" (איכה ה' כ"א). כְּלוֹמֵר, אֲתָה ה', עֲשֵׂה אֶת הַצַּעַד הָרֵאשׁוֹן לְעוֹרֵר אוֹתָנוּ בַּתְּשׁוּבָה, וְרַק אַחֲר-כֵּן אֲנַחְנוּ "וְנִשְׁוֹבָה" אֵלֶיךָ. וְאֵנִי אוֹמֵר – הַמְּשִׁיךְ הִרָה"ק מֵאַפְטָא – שְׁבוֹדָאֵי הַצְּדִק עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּטַעֲנָתָם, הַיּוֹת וְהֵם טְרוּדִים כֹּל הַזְּמַן בְּעֵנִי הָעוֹלָם הַזֶּה – הָאֶחָד טְרוּד בְּפִרְנָסָתוֹ, הַשֵּׁנִי בְּחֻלּוֹ, וְהָאֶחָד בְּצָרָה אַחֲרַת (כֹּל אֶחָד "וְהַחֲבִילָה" שְׁלוֹ) – וְאֵיךְ יְכוּלִים לְדְרוֹשׁ מֵהֶם שְׁיִתְעוֹרְרוּ הֵמָּה רֵאשׁוּנָה, וַיִּשׁוּבוּ בַּתְּשׁוּבָה?

וְגַם דוֹד הַמְּלֶךְ, עָלֵיו הַשְּׁלוֹם, מְסַפֵּים אֶתִּי בְּדָבָר זֶה. שְׁהָרִי, כְּתוּב בַּתְּהִילִים (פ'ה ז'-ט'): "הלא אתה תשוב תחינו... – קִדְּם הַקְּב"ה צָרִיךְ לְשׁוּב וְלְעוֹרֵר אוֹתָנוּ, כִּי אֵינן עֲצָה אַחֲרַת זוֹלַת אִם "תְּחִינּוּ" – שְׁתְּחִינּוּ בְּגִלוֹת הַמְּרָה (=הַקְּשָׁה) הַזֹּאת, וְתִתֵּן לָנוּ מְנוּחָה לְהַחִיּוֹת אֶת נַפְשָׁנוּ. וְשִׁלָּא נְהִיָּה טְרוּדִים כֹּל-כֵּךְ בְּפִרְנָסָה וְכְדוּמָה, וְאִז תִּרְאָה כִּי (הַמְּשִׁךְ הַפְּסוּק בַּתְּהִילִים) "וְעַמְךָ יִשְׁמְחוּ בְּךָ" – שְׁהָרִי אִז נִוְכַל לְשׁוּב בַּתְּשׁוּבָה. אַחֲרֵי דְבָרִים אֵלּוּ שֶׁהָיָה מְעַט הַצְּדִיק מֵאַפְטָא, וְאַחֲר פְּנָה לְכֹל הַמְּסוּבִים וְאָמַר בְּזוֹ הַלְּשׁוֹן: אַחֲרֵי שֶׁאֲנִי אֲמַרְתִּי אֶת דַּעְתִּי, וְגַם דוֹד הַמְּלֶךְ, עָלֵיו הַשְּׁלוֹם, מְסַכִּים עִמָּדִי, עֲתָה נִשְׁמַע מֵהָ יֵאמֵר ה', יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ?

וּמִיָּד הָטָה אֶת אֲזָנוֹ, כְּאִדָּם הַמְּקַשֵּׁב לְשִׁמוּעַ אִיזָה דְבוּר, וְאָמַר בְּלִשׁוֹן קוֹדְשׁוֹ "אֲשִׁמְעָה מֵהָ יְדָבָר הָאֵל"? (הַמְּשִׁךְ הַפְּסוּק בַּתְּהִילִים), וְשֶׁהָיָה מְעַט, וְאַחֲר-כֵּן אָמַר: אֲסַפֵּר לָכֶם מֵהָ שֶׁהָ יִתְבָּרַךְ אוֹמֵר: דַּעוּ לָכֶם שֶׁהוּא מְסַכֵּים עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם צְדִיקִים וְאֵינן לָהֶם כֹּחַ לְהַתְעוֹרֵר בַּתְּשׁוּבָה אֵלּוּ רֵאשׁוּנָה, "כִּי יְדָבָר שְׁלוֹם אֶל עַמּוֹ".

והוא, הקב"ה, מקבל את טענת כנסת ישראל לקיים "השיבנו ה' אליך ונשובה". כלומר, לעורר אותנו תחילה **בשובה**, ורק אחר-כך אנחנו "ונשובה" אליך. אבל, בתנאי אחד, אומר הקב"ה, שיבטיחו לו ויקבלו עליהם להיות טובים ואוהבים אחד את השני מהיום הנה והלאה, "ואל ישובו לכסלה" – שלא יחטאו שוב. "ה' ה' אל רחום וחנן ארך אפים ורב חסד ואמת..."

חז"ל הקדושים אומרים שדוד המלך, עליו השלום, ידע ברוח הקדש, שעתיד בית המקדש להיות חרב והקורבנות יהיו בטלים, **בעונותיהם של ישראל**. והיה דוד המלך מצטער על ישראל, מה תהיה הכפרה **לעונותיהם**? אמר לו הקב"ה, לדוד: בפעם שהצרות באות על ישראל **בעונותיהם**, יעמדו לפני באגודה אחת ויתודו על **עונותיהם** לפני, ויאמרו "סדר הסליחה", ואני אענה אותם (=אסלח להם), (ככתוב: "יענה ה' ביום צרה"). ולמי גלה הקב"ה את "סדר הסליחה"? דרש רב יוחנן על הפסוק (ר"ה י"ב ב): "ויעבר ה' על פניו ויקרא ה'..." – מלמד שירד הקב"ה מן הערפל כשליח צבור שמתעטף בטליתו ועובר לפני התיבה, וגלה לו (למשה) "סדר הסליחה". אמר לו הקב"ה, למשה: כל זמן שישראל **חוטאים**, יעשו לפני כסדר הזה: ה', ה' אל רחום וחנן..." (יגידו יג' מידות הרחמים), ואני מוחל להם. (עפ"י הגמרא ראש השנה יז) "סלח לנו ומחל לנו"

פעם, במוצאי שבת סליחות, יצאו מרן מהר"ש זיע"א ומשמשו לטיול לילי ברחובות העיר. והנה, באשר הגיעו לפאתי העיר, נעצר מרן מהר"ש ליד חלון ביתו של החיט, שגר בצריף עץ, והביט אל תוך הבית בעיניים שמחות ובדבקות נפלאה. השמש, שאף הוא הביט בחלון, ראה את החיט מוזג שתי כוסות יין, שותה כוסית אחת, אומר "לחיים", ממלמל משהו, ואחר שותה את הכוס השנייה, ואומר שוב "לחיים". לאחר מכן, קם החיט מכסאו שמח וטוב-לב, והלך לישון על מיטתו. מיד התעורר מרן מדבקותו, וחזר לביתו.

השמש, שלא הבין מה למרן ולחיט, ומה לשתי הכוסיות ולחיוכו הרחב של מרן, חפש למחרת את החיט, כדי לשאול אותו, מה ליין ולשמחה שהיתה אצלו בלילה.

החיט, שהתפלא על ידענותו של השמש, הסכים לספר לשמש את סוד ה"לחיים" שעשה, וכך ספר: "זה שנים שאני מתפרנס בכבוד ממקצוע החיטות, ותופר בגדים עבור הפריצים ובני משפחותיהם. את סדר יומי הייתי מתחיל בעלות השחר בתפילת הבקר, לאחר-מכן הייתי מתישב על עבודתי ללא הפסק, עד תפילת המנחה, אומר תהילים, ואחר-כך מתפלל ערבית, קורא משניות, וחוזר הביתה לישון, וחוזר חלילה. כך נהגתי במשך כל ימות השבוע.

והנה, לפני זמן-מה, אחד הפריצים, שהיה מהקונים הרציניים שלי, הפסיק להזמין בגדים. וכמוכן, עקב כך, הפסדתי חלק נכבד מפרנסתי. כתוצאה מכך אמרתי: רבוננו של עולם, אתה מקפח חלק מפרנסתי - לכן, אני מבטל את שיעור המשניות שאני לומד כל יום. וכך עשיתי. אולם, מאותו יום שהפסקתי ללמוד משניות, הפסיקו קונים נוספים להזמין אצלי בגדים, וכתגובה על-כך, הורדתי את פרקי התהילים, ושוב ירדה פרנסתי, ואז בטלתי את התפילה. וכך, ככל שבטלתי מקיום המצות, כך התמעטה פרנסתי, עד שהגעתי לפת-לחם.

והנה, באשר באו ימי אלול, והתקרבו ימי הסליחות, חשבתי לא להשכים לסליחות, ולא ללכת לבית הכנסת, שכן, הייתי "ברוגז" עם הקב"ה. אלא שעשיתי חשבון-נפש, ואמרתי לעצמי, שבראש השנה וביום הכיפורים, בנדאי שאלך לבית הכנסת. אולם, חשבתי - באילו פנים אבוא להתפלל לפני ה' יתברך, באשר לא הייתי בסליחות ולא התפללתי? לכן, החלטתי שבכל-זאת אלך לסליחות. אבל, איך אומר סליחות ותחנונים, בזמן שאני "ברוגז" עם הקב"ה? לכן אמרתי לעצמי, שחייב אני לנסות ולהשלים עם הקב"ה.

וכך עשיתי. אמרתי: רבוננו של עולם, אני יודע שיש לך טענות אלי, על שהפסקתי לקרוא משניות ותהילים, וגם להתפלל, אבל גם לי לא היה טוב, ופרנסתי ירדה, עד שהגעתי לפת-לחם. אולם, מוכן אני להתפייס עמך - אני אחזור לקיום המצות שבטלתי, ואתה, רבוננו של עולם, תאיר לי פנים כבתחילה. וכך עשיתי: מזגתי לי כוסית "לחיים", ואחר-כך מזגתי כוסית יין לכבודו של בורא עולם, והתפייסתי באותו הלילה עם בורא עולם, וכך יכולתי לבוא לבית הכנסת לסליחות". השמש, שגדהם מתמימותו של החיט, רץ מיד לספר למרן מהר"ש את סיפור החיט, אולם מרן כבר ידע ברוח קודשו את כל הסיפור, והוסיף ואמר למשמשו: "דע לך, שבאותו לילה, שבו הבטנו בחלון ביתו של החיט, הייתה שם כל הפמליא של מעלה, שירדה לראות במחנה, איך יהודי פשוט ותמים שב אל בוראו באהבה ובתום-לב.

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: נִצְבִים-וַיֵּלֶךְ לְרִפּוּאָה שְׁלִימָה שֶׁל: אֹרֵיָה בַת אֹדְלָיָה ❗❗ **כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 18:11**

עֲרַשׁ"ק כִּד' אֱלוֹל תִּשְׁע"ד (19.9.14) "אֵל נָא רַפָּא נָא לָהּ" יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 19:17-19:53

הַפְּטָרָה: "שׁוּשׁ אֲשִׁישׁ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"אתם נצבים היום כלכם לפני ה' אלהיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם כל איש ישראל..." (כט' ט')

על הפתוב "אתם נצבים היום כלכם לפני ה' אלהיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם כל איש ישראל..." ,
אומרים חז"ל: "היום" הוא **יום הדין**, ראש השנה. וזאת, כפי שכתוב באיוב (א', ו'): "ויהי היום ויבאו בני
האלהים להתיצב על ה' ויבוא גם השטן בתוכם", ופרש רש"י: "ויהי היום – אותו יום שהיה ראש השנה, שהוא
יום תרועה, וצוה הקב"ה לשטן להביא זכות וחובה של כל הבריות... ויבוא גם **השטן** בתוכם – לקטרג (על)
הבריות". וביום זה "כל איש ישראל" (וגם כל באי עולם) עוברים לפניו כבני מרון(=אחד אחד), כדי לתת דין
וחשבון על כל מה שעשו במשך השנה שעברה, כמו שחבר לנו הפיטן האלקי: "בראש השנה יכתוב וביום צום
כיפור יחתמו, כמה יעברו וכמה יבראו, מי יחיה ומי ימות, מי בקצו ומי לא בקצו, מי במים ומי באש..."
ומשל לבני אדם הנוסעים באניה, ויש בתוכה כל סוגי האנשים, מלכים ושירים, עשירים ופשוטי-עם. וכל אדם
יודע את ערך עצמו וערך זולתו, איש איש כפי דרגתו ומעמדו. אך ברגע שקמה סערה בים, והאניה עומדת
להישבר וכלם בסכנת נפשות, או אז כלם נעשים שוים, קטן כגדול, ואיש לרעהו יעזרו בלא הבדלי מעמדות,
כאחים לצרה.

כך ישראל, כאשר "נצבים היום(=בראש השנה)... לפני ה'", מתיצבים **לדין** לפני מלך מלכי המלכים, בשעה זו
מתבטלין כל המחיצות בין קטן ובין גדול, עד שנמחקים כל ההבדלים בין "ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם"
לבין "כל איש ישראל" – שכן כלם שוים לטובה. (על-פי "דברי שמואל")
(ויש להוסיף ש"ראש השנה" בגמטריה הוא 861, בדיוק הגמטריה של "למשפטי עמנו היום, כי הכל עבדיך"
(תהילים קיט', צא)).

תשובה – תשוב ה'

אומרים חז"ל, כי באות ה' נברא העולם. ובאותה אות ה' נרמז גם על התשובה לכל באי העולם, ואפילו אם **הטא**
האדם – יש לו תיקון ותשובה, כמבואר במדרש (בראשית רבה יב', י'): "אלה תולדות השמים והארץ בהבראם".
(אל תקרא "בהבראם", אלא ב-ה' בראם, הוי(=כלומר) העולם נברא ב-ה'. ומה האות ה' סתומה מכל צדדיה
ופתוחה מלמטה, זהו רמז (לכף) שכל המתים(=**הרשעים**) יורדים לשאול. והחלון שמן הצד (הפתח משמאל של
האות ה') רומז לבעלי **התשובה**, שיש להם מקום יציאה(=מן השאול).

מבואר מפאן, שבאות ה' נברא העולם, כמו שכתוב: ב-ה' בראם". וכן באות ה' נרמז גם **שהתשובה** מועילה, שכן
הפתח של האות ה', משמאל, רומז שיש לבעלי **התשובה** פתח מילוט מן השאול. ודבר זה נרמז גם במלה
"תשובה", שמורכבת מהאותיות תשוב ה'. כלומר, אומרים לאדם: תשוב ל-ה' יתברך, כמו שנרמז באות ה'.

"ומה היא **התשובה**?... שיעזב החוטא חטאו ויסירו ממחשבתו ויגמור בלבו שלא יעשה עוד שנאמר **יעזב רשע**

דרכו וגו', וכן יתנחם על שעבר(=העבר)... וצריך להתודות בשפתיו... (רמב"ם יד החזקה – הלכות תשובה פרק ב')

ובענין **התשובה**, שמורכבת מהאותיות תשוב ה' אמרו המפרשים, כי ההבדל בין ה' **חמץ**" (שרומז **ליצר הרע**) לבין
ה'**מצה**" (שרומז **ליצר הטוב**), הוא רק בקוץ שבין האות **ח** לאות **ה**. (שהרי **חמץ ומצה** אלו אותן אותיות, מלבד
שבמלה חמץ יש את האות ח, ובמלה מצה יש את האות ה).

והרמז פאן הוא, **שהיצר** מפתח את האדם, באומרו לו שפבר אין לו תקנה **בתשובה**, כדי שאותו האדם יבוא לידי
יאוש, וישקע יותר **בחטאיו**, וכאילו מעור היצר את עיני האדם (כמו שמו ס"מ, הוא מסמא את האנשים), כדי
שלא יוכל לראות את הפתח הקטן הפתוח בצד שמאל של האות ה' – פתח המרמז לאדם שיש לו תיקון, על-ידי

התשובה.

והנה, כאשר סוגרים את החלון הפתוח, מצד שמאל של האות ה', נעשית מזה ח'. וזהו שנאמר על אנשי סדם הרשעים (בראשית יט', יא'): "ואת האנשים אשר פתח הבית הכו בסנורים, מקטן ועד גדול, וילאו למצא הפתח" – כלומר, הרשעים הם מופים בסנורים (=מסונורים, עורים), ואינם יכולים למצוא את הפתח בצד שמאל של האות ה', פתח הרומז שיש להם תקנה בתשובה.

אבל אנו, למרות שחטאנו לפני ה' יתברך, איננו חס וחלילה רשעים. ויודעים אנו שבורא עולם הוא רחום וחנון, והוא יתברך רמז לנו על התשובה באות ה', כדי שנשתמש בה ונוכל להמלט מלרדת שאולה. ולכן חייבים לחזור בתשובה, במיוחד בימים אלו, שכן גדול הוא כח התשובה. "לא בשמים הוא לאמר מי יעלה לנו השמימה ויקחה לנו" –

על הפסוק (דברים ל', לא): "כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוה היום לא נפלאה היא ממך... לא בשמים הוא לאמר מי יעלה לנו השמימה ויקחה לנו וישמענו אתה ונעשנה". מפורש בתיקוני זוהר, ש"מי יעלה לנו השמימה" הוא ראשי תיבות "מילה", וסופי תיבות "י-ה-וה" – שם ה', ברוך שמו. וצריכים אנו ביאור, איך שיה ענין המילה לתוכן הפסוק "מי יעלה לנו השמימה"?

אך לפי האמור יש לומר, שכאן באה התורה ללמדנו דעת, שלא נטעה לחשוב, שמכיון שהכל בידי שמים, אם כן, גם האדם – שנברא בידי שמים – אינו יכול לשנות ולתקן את עצמו. אלא, אומרת לנו התורה: "כי המצוה הזאת... לא בשמים הוא לאמר מי יעלה לנו השמימה ויקחה לנו". דהינו, אין התורה והמצוות תלויות בידי שמים, עד שנאמר: "מי יעלה לנו השמימה". אלא, התורה נתונה בידי האדם בארץ, כדי שיוכל לתקן את עצמו, כמאמר חז"ל (ברכות לג): "הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים".

וראיה לכך נרמזה בפתוב "מי יעלה לנו השמימה", שהוא ראשי תיבות "מילה", וסופי תיבות הוייה – כדי להורות לנו, כי למרות שהקב"ה כל-יכול, ומנה את כל ההויות, וברור שהיה יכול לברוא את האדם בשלימות, ללא העורלה – למרות זאת ברא את האדם חסר (עם העורלה), וצוה אותנו על מצות המילה – להסיר את העורלה. וזאת, כדי ללמדנו דעת, שזה רצונו יתברך, שהאדם בעולם הזה צריך להשלים ולתקן את עצמו, כפי שאמר רבי הושעיה לאחד הפילוסופים (מדרש רבה בראשית יא', ו'): "מה שנברא בששת ימי בראשית צריכין עשייה, כגון: החרדל צריך למתוק... החיטין צריכין להטחון, אפילו אדם צריך תיקון". וזהו שכתוב: "אשר ברא אלהים לעשות", ומהו "לעשות"? ופרש רש"י: אפילו מה שכבר נברא, צריך עוד לעשות ולתקן... שובה ישראל עד ה' אלהיך כי כשלת בעונך" (הושע יד', ב')

בפרשתנו פרשת "נצבים" (ל' א'-ג') מתקבלת המלה "שובה" בקפיצות של 49 אותיות בין אות לאות, כדי לומר לכל אחד מאתנו: "שובה ישראל עד ה' אלהיך כי כשלת בעונך", עוד לפני ראש השנה. "והיה כי יבאו עליך כל הדברים האלה הברכה והקללה"

אשר נתתי לפניך והשבת אל לבבך בכל הגוים אשר הדיחך ידוד אלהיך שמה ושבתי עד ידוד אלהיך ושמעת בקלו ככל אשר אנכי מצוה היום אתה ובניך בכל לבבך ובכל נפשך ושב ידוד אלהיך את שבותך ורחמך ושב וקבצך מפל העמים אשר הפיצך ידוד אלהיך שמה".
"נא אל תבישנו"

פעם נכנסה אשה אחת לחדרו של הצדיק מאפטא, ובקשה להניח על שלחנו "פתקת בקשות", כמנהג החסידים. אולם הצדיק רמז למשמשו, שלא יניח לאשה להתקרב אל שלחנו, וקרא כלפיה בנימה של תרעומת: הרי אתמול עברת עבירה פלונית, ופיצד את מעזה היום הזה לעבור את מפתן ביתי! האשה החזירה לשמע גערת הצדיק, אך מיד התאוששה מן התדהמה שאחזה בה, ואמרה בעיניים דומעות: הקדוש-ברוך-הוא יודע את העבירות של כל אדם ואדם, ובכל זאת אינו מביש את החוטא, ואף מזכהו במחילה וכפרה על כל חטא ועון. ואתה, הרבי מאפטא, אינו יכול להתאפק מלגלות חרפתה של אשה מסכנה, המבקשת סליחה ומחילה על חטאה!?

הצדיק לא השיב דבר לאשה באותו מעמד, אלא רמז למשמשו שיטול מידה את "פתקת הבקשות", ותוך כדי עיון בפתוב, זלגו עיניו דמעות מרוב התרגשות... וכשספר אחר-כך את המעשה באזני תלמידיו ומקורביו, העיר במנוח ראש: מעולם לא נצחני אדם בדברים, אלא אשה פשוטה זו, שצדקה בכל מלה שהשמיעה באזני היום הזה...

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!